

Šíříme ověřené postupy ve vzdělávání

Dobry začátek

Metodika rozvoje socio-emočních dovedností dětí v předškolním věku

Bezpečné prostředí: podpora dobrých vztahů

Témata

- Schola Empirica a program Incredible Years
- Jak vytvořit pocit bezpečí ve třídě
- 3 vybrané strategie - pozitivní nastavení, popisný jazyk a konstruktivní ocenění
- Doporučíme, jak s metodikou Dobrý začátek☐ začít

SCHOLA EMPIRICA

Aby děti obstály ve škole a v životě

- **Vzdělávání** učitelů, sociálních pracovníků a rodičů
- Východisko - zahraniční vědecky **ověřené přístupy a metody**
- Implementace metodik **zaměřených na** zvyšování kvality vzdělávání a well-being dětí do našich podmínek

3 metodiky

Šíříme ověřené postupy ve vzdělávání

Dobry začátek® rozvíjí socio-emočních dovedností dětí u dětí 3-6 let

Skills Builder rozvíjí osm měkkých dovedností u dětí 6-18 let

Skills Builder
PARTNERSHIP

KiVa® preventivní program proti šikaně pro školní kolektivy

Evaluace - měření efektivity

AKTIVITA 1 - Kdo je můj soused - 3 věty

- Co děláte? Co na tom máte rádi a co ne?
- + 1 informace - (např. na co se těšíte, zajímavost, nějaký zážitek ze školy/z práce)
- Kolega Vás pak představí pomocí popisného (nehodnotícího) jazyka (pouze fakta)

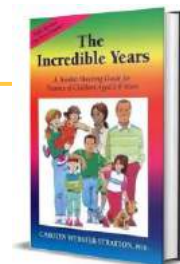
Cesta z Ameriky přes Wales do Česka

Dobry začátek® vychází z

- americké metodiky **The Incredible Years®** prof. Carolyn Webster-Stratton
- velšské spolupráce s kolegy a psychology z CEBEI (**Center for Evidence Based Early Intervention**) - Bangorská univerzita pod vedením prof. Judy Hutchings

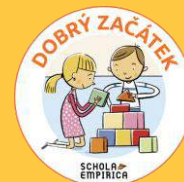

PRIFYSGOL
BANGOR
UNIVERSITY

Metodika Dobrý začátek

- Dobrý začátek - metodika, která se zaměřuje na rozvoj **sociálních** a **emočních kompetencí** dětí předškolního věku
- Hlavní cíl - zvyšovat **wellbeing** dětí i učitelů

Strategie vedoucí k pocitu bezpečí

AKTIVITA 2 - Nahrad'te negativní myšlenky

Mám ve třídě moc dětí,
nemůžu se jim všem věnovat
individuálně.

Je tu moc velký hluk.
Nezvládám to.

Přestávám se ovládat a za
chvíli vybuchnu.

Už zase přišli pozdě.

Ať udělám cokoliv, stejně dál
zlobí.

Prostě to není fér, abych
měl/a ve třídě tohle dítě
zrovna já.

Nemůžu ho/ji nechat, aby si na
mě dovoloval/a.

Jsem příšerný/á učitel/ka.

Nevím, co si počít.

Pozitivní nastavení

- **Pečující a pozitivní výukové styly** →
Zlepšení klimatu ve třídě
- **Všímání si a oceňování žádoucího chování** (záměrné přehlížení nežádoucího)

Princip pozitivní pozornosti

- Pravidlo 4:1 = poměr pozitivního k negativnímu - čtyřikrát vyšší

Chování

Sdělení informací

Popisný jazyk - proč?

Neutrální popis,
povzbuzuje
sebedůvěru a
nezávislost, kreativitu
a snahu objevovat
další věci

Rozvíjí vztah důvěry
mezi dítětem a
učitelkou: učitelka
neohrožuje dítě
otázkami, na něž neví
odpověď

Skrze jazyk formuje
postoje, vlastní
komunikaci a
vytváření vztahů.

Rozvíjí u dětí schopnost
naslouchat a slovní
zásobu (pojmenovává
jevy, které je obklopují)

Učí děti způsobu, jak
pojmenovávat svět (jak
o světě myslet).

Ukázka z praxe - popisný jazyk

[video zde](#)

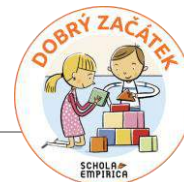

AKTIVITA 3 - Komentované balení dárku

- Vytvořte trojice/čtveřice
- Cíl 1 - zabalit beze slov dárek ve dvojici za použití jedné ruky
- Cíl 2 - popsat neutrálním jazykem

Popisný jazyk - neutrální sdělení (fakta)

barvy	„Máš červené autíčko a žlutý náklad'ák.“
počítání	„Jsou tu jeden, dva, tři dinosauři v řadě.“
tvary	„Ted' hranaté lego drží na kulatém legu.“
velikost	„Ten vláček je delší než náklad'ák.“
pozice	Modrá kostka je vedle žlutého čtverce a fialový trojúhelník je na dlouhém červeném obdélníku. „Ted' dáváš ten malinký šroubek do pravého kroužku.“

Popisný jazyk - nástroj k formativnímu hodnocení

pilná práce	„Ty tak pilně pracuješ na té skládačce a
soustředění	přemýšlíš, kam ten kousek dáš.“
vytrvalost, trpělivost	„Jsi tak trpělivý a zkoušíš různé způsoby, jak tam ten kousek dát, aby zapadl.“
dodržování instrukcí	„Držíš se mých instrukcí, přesně jak jsem tě požádala. Pečlivě jsi poslouchal.“
řešení problémů	„Přemýšlíš, jak ten problém řešit - skvělý nápad, jak vyrobit loď.“

Popisný jazyk - nástroj k formativnímu hodnocení

opakované zkoušení	
samostatnost	
...	
...	

Ocenění - konstruktivní chvála

AKTIVITA 4 - Povzbuzování, oceňování a chválení (druhých)

- Co lze chválit/Jak/koho jste za poslední týden ocenili/pochválili

Povzbuzování, oceňování a chválení - Diskuse

Jaké jsou výhody a překážky chválení?

Povzbuzování, oceňování a chválení - co?

- Zaměříme se na **snahu a učení dětí** (proces, pokroky), ne pouze na konečný výsledek.
- Zaměříme se na **silné stránky** dětí a na oblasti zlepšení.
- Chvalme **chování, ne dítě** (návyky, projevy, činy, slova) - **pozitivní efekt** konkrétního činu (maličkosti, kde lze pozitivní věci jasně pojmenovat)

Povzbuzování, oceňování a chválení - jak?

- Oční kontakt, fyzická blízkost, úsměv
- Na základě **individuálních cílů** (nesrovnávejte)
- Vytvořte si vlastní způsob připomenutí neustálého chválení (např. nálepky na hodinách, mince v kapse, budíku apod.)
- Nezmiňujte zároveň chválu a kritiku.

Povzbuzování, oceňování a chválení - jak?

- **Různé formy práce** - chvalte jednotlivé děti, celou třídu či malé skupinky.
- **Různé formy hodnocení** - (diplomy, krátké psané/kreslené vzkazy dítěti).
- “zlobivé” děti - potřeba časté pozornosti, vedení a pochvaly **vždy, když se chovají správně.**
- Nečekejte, až bude chování perfektní, chválíme **hned** když dojde k požadovanému chování

Povzbuzování, oceňování a chválení

Pravidlo povzbuzování, oceňování a chválení (4:1)

AKTIVITA 5 - Ocenění (sebe)

Povedlo se mi ...

Libí se mi na mě ...

Jde mi...

Jsem hrdý/hrdá, že...

Oceňuji na sobě ...

Ostatní se ode mě mohou učit...

Plánování dalších kroků - Co bych mohl/a nyní udělat?

- Pročíst si informace o DZ na www.scholaempirica.org
- Podívat se na **ukázková videa** k metodice (web)
- Objednat si **základní publikaci k metodice** (Ověřené postupy pro učitelky)
- Zúčastnit se **náslechu dobré praxe** v MŠ, která s metodikou dlouhodobě pracuje
- Objednat pro svoji MŠ dílnu nebo projít akreditovaným **školením**
- Ozvat se nám s **dotazy** na info@scholaempirica.org

Nejbližší akce

- www.scholaempirica.org
- **Dobry začátek®: Modul 1 (17 hod školení)** - Termín: středa 17. 5. a čtvrtek 25. 5. 2023 v Praze
- **Dílna Práce s dětmi s rušivým chováním** - 24. 5. v Praze, 11:00–12:30 hod - 500 Kč/osoba vč. pracovních listů
- **Dílna Efektivní komunikace s rodiči** - 24. 5. v Praze, 14:00–15:30 hod - 500 Kč/osoba vč. pracovních listů
- **Letní škola: Jak (dobře začít) pracovat s emocemi** - 17.–18. 8. 2023 v Praze - Dvoudenní praktická dílna prožitkovou formou (16 x 45 min) - zvýhodněná cena: 5.400 Kč/osoba při úhradě do 30.4. 2023

AKTIVITA - Co si odnáším domů

Co potřebuju říct?

Co mě překvapilo?

Co si pamatuju?

Co je důležité?

Co mě zaujalo?

Co použiju?

SCHOLA EMPIRICA

Šíříme ověřené postupy ve vzdělávání

**Děkujeme za pozornost,
tým metodiky Dobrý začátek**

Egle Havrdová

**Anna Petrová
Kubešová**

www.scholaempirica.org

info@scholaempirica.org